

Mileni Močivnik v slovo

MILENINA DOBRODELNA ZGODBA – ENA NAJBOLJ ŽALOSTNIH NA SLOVENSKEM

Gospa Mileni Močivnik, varuhinji zapuščenih psov, je prenehalo biti veliko srce pred koncem leta 2016. Umrla je med medicinskimi preiskavami ožilja.

SMO RES VEDNO DOVOLJ NAKLONJENI ŽIVALIM?

Živali so naše dragocene sopotnice in učiteljice. Naši predniki so jih še znali spoštovati in se učiti od njih. Njihove sposobnosti je človek v preteklosti neizmerno občudoval in si jih želel.

V kriznih časih se živalim običajno godi še mnogo slabše kot ljudem. In zdi se, da so krizni časi vedno prisotni. V vseh časih. Tečajniki šole Veduna z (menoj vred, seveda) vsako leto zavijamo rokave v Milenini sirotišnici zapuščenih živali. Pri Mileni – mami množice psov. Pospravljamo in delamo hišice za živali ter odpravljamo posledice zime in naravnih ujm ter ožledenih dreves. Njena zgodba je morda ena najbolj žalostnih v našem dobrodelnem, družbenem in celo političnem življenju. Najprej cenjena, opevana in izbrana za Slovenko leta (1999), ker se je nesebično ter preko vseh meja razdajala zapuščenim živalim, je čez noč postala nezaželena in ožigosana. Pisalo se je leto 2001. Ljubljana tedaj še ni imela azila za živali. V okolici našega glavnega mesta pa se po uradnih podatkih znajde, še zlasti v času letnih dopustov, okoli 200 zavrženih in nepreskrbljenih živali, še zlasti psov. Mnoge so našle svoj novi dom pri gospe Mileni, ki je svoje življenje posvetila prav njim. Kar nekaj desetletij je skupaj s svojo hčerko skrbela zanje in to brez dneva dopusta. Danes je njeno oskrbovališče uradno končno le nekako priznано, a njeno oblateno ime ni bilo nikdar javno rehabilitirano. Čas je.

Nemška organizacija **Tierhilfesüden** je v letu **2000 in 2001** iskala manj razvite dežele z juga Evrope in Balkana, **kjer varovanje živalskih pravic še ni tako glasno in učinkovito**. Zakaj? Da bi lahko na živalih drugih dežel opravljali svoje **poskuse, raziskovanja** in posege, pa kastracije in sterilizacije? Pri vsem tem početju na njenih psih Milena seveda ne bi imela nobene besede. **Nemški živelj eksperimentiranja in testiranja na svojih živalih ne dovoli** kar tako in vsevprek. Živalovarstvena organizacija Tierhilfesüden je tudi na Slovenskem **povzročila pravi kaos**. Še jaz sem se **prepirala** s predstavniki tega »podjetja«. Hoteli so namreč v Mileninem zavetišču **pobiti vse pse starejše od 7. let!** Razlagali so mi, **da je tako prav**. Tako da je prav? Vsi moji psi so dosegli **starost skorajda 20. let**. In to čili in zdravi. Ko je prišel njihov čas, pa so odšli onkraj. **Tudi živali imajo pravico živeti do svojega konca**. Sprva je bila omenjena organizacija Mileni **naklonjena**, ker pa **jim ni pustila medicinskih posegov na svojih živalih in pobijanja**, so postali zelo **sovražni** do nje in njenih psov. Morda ne bomo nikoli docela izvedeli, **kaj se je dogajalo v jeseni 2001, kakšno »trgovanje«** z resnico, **zakaj in s kom vse**. **A živali nimajo nič pri tem**. **Pomembno je, da jim priskočimo na pomoč, če je potrebno**. Mnogi, a na srečo ne vsi, pa žal raje kažejo s prstom, kaj kje manjka, kot da bi priskočili nemočnim na pomoč in postorili, kar je potrebno. Nekateri od odgovornih v Sloveniji pa so **v jeseni leta 2001 s prisilnim odvzemom vseh psov Mileni očitno nabirali še točke za boljše položaje** v poslanskih klopih (za višjo plačo). V medijih so se namreč prikazovali **kot veliki rešitelji slovenskega življa** pred domnevno »mučiteljico« živali in javnosti prikazovali **fotografije ubogih živali, ki jih je – kako absurdno – Milena rešila (ne pa mučila!)**.

SLOVENCİ SE VEDNO ODZOVEJO POMOČI POTREBNIM IN GROZLIV ODVZEM ŽIVALI

Pred tem dogodkom sta bili družbena iniciativa in pomoč Mileni zelo močni. Ponos slovenske samoiniciative in dobroteljnosti. V njeno zavetišče so vsakodnevno prihajali na pomoč iz vse Slovenije, ji pošiljali tudi finančne darove za podporo in pasjo hrano. Hrano za živali je Milena vrsto let dobivala tudi iz vrhniške vojašnice, pa iz vzrejališča perutnine v Pivki, iz okoliških mesarij

in od številnih posameznikov. Pa je nekako šlo. **Ko so Mileno ožigosali po krivem** (to vem, ker sem ji večkrat priskočila na pomoč in zato vem, kaj se je tamkaj dogajalo) **in ji pse na krut in zelo brezčuten način odvzeli (po direktivi oblasti), mediji pa so bili polni neresnic, je zatem tudi pomoč ljudi usahnila.** Nekateri so se tudi zbal za svoje položaje in službe. **Etičnost Slovencev je bila v tej situaciji na veliki preizkušnji.** Dandanes pa tako **trgovine kot mesarije žal raje uničijo mesne ostanke, kot da bi jih podarili lačnim živalim ali drugim revežem.**

V času odvzema živali smo mnogi, ki smo ji leta pomagali (med njimi tudi več univerzitetnih profesorjev in doktorjev znanosti, ki smo se trudili z boljšo organizacijo v oskrbi Mileninega zavetišča), **bili priče grozljivega odvzemanja živali**, ki so pri Mileni imele **sicer skromen dom, a svobodo.** Le kaj bi si še želeli? Psi so imeli nadvse radi svojo rešiteljico in varuhinjo. Milena je bila njihov »vodja«. Dan, ko so Mileni živali odvzeli, **je bil zame eden najhujših v mojem življenju. Celih 8 ur smo namreč nemočno poslušali krike živali**, ki so jih surovo metali na tovornjake (in to pse različnih velikosti in karakterjev, ki so se med seboj v paniki in ogroženosti tudi pogrizli), jim natikali zanke za vrat, jih zvijali in metali po tleh, ob tem razbijali pasje ute in vse, kar jim je prišlo pod roke. **Če je kdo poskušal pomagati nemočnim in prestrašenim živalim** in je samo stopil na cesto pred Milenino hišo, so ga **vklenili v lisice.** Živali so nato vozili v zanje pripravljena **improvizirana zbirališča** na različne konce Slovenije. Mnoge so **odpeljali kdo ve kam.** Za njimi se je izgubila vsaka sled. Javnosti ni bilo **nikoli razkrito, kam so jih odpeljali (so končali v laboratorijih za poskuse?).** **Voznik** enega od tovornjakov **se je uprl kalvariji** in pobegnil. Nedavno sem nekje odkrila na skrivaj napravljene fotografije te akcije, ki je bila izvedena pod nadzorom policije, **fotografiranje pa je bilo prepovedano** (le čemu, če naj bi bilo vse v redu in prav?). **Vse skupaj je bilo videti kot sredi vojne vihre! A nekemu je le uspelo zabeležiti živalim neprijazno dogajanje.**

Ko je zatem **skupina ljudi**, ki je poznala resnično stanje, **hotela javnosti razložiti**, kaj se je resnično dogajalo te dni v imenu pristojnih, **to ni bilo možno** – ne v časopisih ali na TV ali radijskih postajah, niti kje drugje. **Knjiga o tem**, kaj se je že leta spletao okoli Mileninega zavetišča, z objavljenimi ključnimi zlaganimi **dokumenti** in podtikanji, pa je bila **v založbi le kakšno uro**. Nato jo je avtor **Anej Sam** moral umakniti. Novinarji so bili sprva sicer pripravljeni poročati o tem, kar so videli, vendar tudi njim kmalu **ni bilo več dovoljeno poročati** karkoli drugega od tega, kar jim je bilo naročeno. Enako je veljalo za druge. **Le čemu? Da ne bi resnica prišla na dan?** Meni je sicer uspelo o dogajanju objaviti **članek v reviji Mladina**, a takoj zatem je odgovorni urednik **prejel grožnjo, da bo ob službo**, če objavi še kaj.

PA JE RES VEDNO TAKO, KOT JE ZAUKAZANO, TUDI RES IN PRAV?

Marsikaj hudega in nehumanega sem videla v tej situaciji. S kolegico Mojko, ki sva bili priči dogajanju in prevzemanju psov, sva zatem od stresa in **šoka zboleli**. Pobirali sva se kar nekaj mesecev. **Do tega incidenta z maličenjem resnice** v javnosti, sva z velikim ponosom predstavljali slovenskemu življu naše kulturno in glasbeno izročilo. Našo slovensko deželo. V tej bitki za življenje živali pa smo se prisotni pričeli **zavedati, da lahko pri nas vsakdo, če je tako pogodu oblastem, čez noč postane žrtveno jagnje raznovrstnih dogovorov in spletk**. Boleče je bilo tudi spoznanje, da **ne živimo v pravni državi**, kot nam je bilo govorjeno in zatrjevano.

Oblasti so šle celo tako daleč, da **nihče od tistih, ki je pomagal Mileni** (in to iz srca, seveda), **ni smel prevzeti nobenega psa iz začasnih improviziranih azilov**, kamor so nato strpali Milenine odvzete pse. A je naši skupinici zavzetih pomočnikov vseeno uspelo rešiti nekaj psov in poskrbeti zanje na lastnih domovih. No, ti so do danes povečini že pomrli – od starosti.

Sama sem rešila dve psici iz celjskega azila. Tam sta ždeli na razmočenih betonskih tleh sredi mrzle zime. Vsak dan so tamkaj namreč čistili **prenatrpane bokse kar z ledeno mrzlimi vodnimi curki** iz gumijastih cevi, češ da je tako **po pravilih (!?)**. Mlajša psička, ki sva jo s sinom Tinetom rešila iz azila, bi verjetno prav kmalu poginila, saj je bila hudo ranjena ter vsa povezana. Prestrašena se je stiskala v vlažnem kotu temačnega boksa. Pa sva jo vzela k sebi. Iskala pa sem še

posebej **Zlatko**, zlato pasjo mamó, ki je bila odvržena pred Milenina vrata z **osmimi mladiči** in to prav v času nekega mojega obiska, ko sem h Mileni prihitela na pomoč in ji prinesla nekaj potrebnih stvari. Naslednji dan je nekdo pred njeno hišo odvrigel še štiri mladiče, zavezane v krompirjevo vrečo. Zlatka je **posvojila tudi te – kljub lastni shiranosti. Ljudi je učila plemenitosti in ljubezni**. Zato sem ji dala ime Zlatka. Po odvzemu sem jo res zelo želela najti, kjerkoli je že bila. Ker so **pse ponujali vsem Slovincem, ki bi jih hoteli, le nam ne, ki smo leta pomagali skrbeti zanje**, kolikor je bilo v naši moči (kakšna črno-bela in nehumana gesta!) sem jo, ko sem jo končno našla, preprosto zahtevala. Moj sin pa je posvojil še nebogljeno psičko ob njej. Vseh žal ni bilo mogoče rešiti. Le po enega in enega je šlo ...

V času, ko sem v celjskem azilu podpisovala papirje za prevzem psičk, pa so skrbniki privlekli od nekod celo **tepihe**, da bi bila slika oskrbe živali v tem azilu na ta dan za TV reportažo kar se da **lepa** ... V primorskem začasnem zbirališču psov pa so asocialne in **podivjane pse (podivjane zaradi nasilnega odvzema) skrivali pred novinarji**. Zaprli so jih v druge prostore in celo v kurje kletke ... To sem odkrila sama, ker me »nos« pogosto povleče, kamor je treba. Pri Mileni so ti isti psi **poprej živeli krotko in sproščeno ter v veliki pasji čredi** in celo skupaj z mačkami. Nekatere precej divje pse je **Milena dodobra umirila sama**. Tudi nevarno **pitbulko**, ki jo je nekdo odvrigel kar v njen avto.

Seveda se je psička prestrašila, ko je Milena sedla v avto. Napadla jo je ter ji **razmesarila roko**. A sta bili **kmalu dobri prijateljici**. Tudi to sem videla na lastne oči.

ŽIVALIM LJUBŠA SVOBODA OD BLATNEGA KOŽUHA TER NAŠE AKCIJE POMOČI

Kadar je padal dež, je bilo seveda pri Mileni **veliko blata in so se živali seveda tudi umazale. Tako je pač to v naravi. Pa kaj – živele so in bile svobodne. Razvajenim meščanom** (in zakonodajalcem) pa to nikakor ni šlo in jim še vedno ne gre v glavo, da je **živalim pomembnejša svoboda** od mrzle prhe iz gumijaste cevi. Mileni so blatno dvorišče kar naprej očitali, čeprav so vseeno mnogo boljše kot na videz »higienična« (in veterinarsko odobrena), a mokra in mrzla betonska tla. Tako je po pravilih zavetišč, pravijo. Živali se zaradi tega **prehladijo** (enako kot ljudje) in jih pričnejo **boleti sklepi**.

V Mileninem zavetišču, ki seveda še vedno obstaja se živali **svobodno sprehajajo** in živijo skupaj **brez sovražnosti**: psi, mačke, gosi, kokoši... **Navadile so se biti spoštljive ena do druge. Milenina velika zasluga je bila tudi v tem, da je z njimi živela 24 ur, noč in dan** (in torej ni bila tam le v službi 8 ur, niti ne le podnevi kot v drugih živalovarstvenih službah). **Kdo je – gospa Milena? Posebnež, ki ga je za dobrosrčne namene treba kaznovati? Zagotovo je nekdo, ki podira stereotipe** in s svojimi dejanji kaže na tisto, **kar ni dobro v družbi in tudi v zakonodaji**. Ja, taki so običajno **nezaželeni** in pogosto tudi na različne načine **kaznovani**. V to skupino sodimo tudi **kulturniki in umetniki**. Tako je bilo v vseh časih in povsod na planetu. Čemu? Zaradi človeške nespameti.

Vsake toliko, še zlasti pa po dolgih zimah in vremenskih ujmah, smo Vedunci običajno spet pri Mileni: **popravljamo, čistimo, kosimo, režemo** ter napravimo tudi kaj novega. Spomladi 2015 so naši tečajniki na primer kozi Metki sestavili prav imenitno letno rezidenco. **In kdo so ti tečajniki (katedre Veduna), ki so pripravljeni pomagati? Srčni ljudje, ki znajo čutiti stiske drugih, tudi živali.** Med njimi so tudi taki, ki so se **še sami znašli v težkih življenjskih situacijah**, zato se znajo odzvati, ko jih potrebuje tudi kdo drug. Nesebično pomaganje jih **kali in utrjuje tudi v duhovni rasti, pa v očiščevanju in klesanju brezpogojne ljubezni**. Prav je tako. Kako **dober občutek**, ko je vse postorjeno, živali pa zadovoljne! To je hkrati tudi **največji dar**, ki ga lahko **človek da tako drugim kot sebi**. Znano pa je vse bolj, da **znajo dajati predvsem tisti, ki imajo sami malo. Tisti, ki so sami v stiski**. Kako slovensko!?

Milena je morala **skozi več sodnih procesov in bila na koncu po krivem obtožena**. Nekomu je bilo to očitno v prid. **Fotografije mučenih in shiranih živali**, ki jih je sprejemala v svoj azil, **so uporabili za to, da so jo obtoževali dejanj, ki jih ni storila, pač pa je slabo poskusila le popraviti in živalim narediti znosno življenje!!** Popraviti za drugimi nevestneži, torej. Od žalosti je zatem hudo **zbolela** in bila večkrat na robu smrti. **Razbolelo se ji je srce. Kako ne bi?** Kako absurdno: **z denarjem**, ki so ga pristojni organi porabili za **akcijo odvzema, bi lahko Mileni učinkovito pomagali in odlično uredili njeno zavetišče**. Pa – raje ne!

Danes, dve desetletji za tem dogodkom, je njeno pasje skrbništvo nekako uradno priznано. Država si je očitno premislila. **Žal pa ji ne daje nobene finančne podpore**. Zato je gospa, ki bi imela danes že **čez 70 let**, poskušala **živeti in preživeti** s svojo pasjo družčino zgolj s **skromno pokojnino in podporo** svoje prav tako živalim zavezane **hčerke**, ki je svoje življenje, podobno kot njena mati Milena, **posvetila reševanju živali**. Tudi ona je svoje **življenje žrtvovala** pomoči potrebnim zavrženim živalim – predvsem **psom**. V kriznih letih po odvzemu jima seveda ni bilo lahko. Zato se je tudi zgodilo, da so včasih njene živali zelo **skromno jedle**. Če so sploh imele kaj. Pa tudi sami sta se težko prebijali skozi življenje. **A pri njima se živali lahko tudi starajo, kar v uradnih azilih običajno ni mogoče**, ali pa je to le redko, saj jih ponekod že po nekaj mesecih usmrtijo, če kdo ne pride ponje. Na srečo ni v prav vseh azilih tako. So tudi izjeme.

Živali so pri gospe Mileni in njeni hčerki **svobodne**, tekajo po travniku, **niso privezane, niti v tesnih ali vlažnih kletkah**. **Živijo dostojanstvo živega bitja**. Naša družba pa še naprej živi v **napačnih prepričanjih in zato Milena več kot petnajst let ni imela nikakršne pomoči več**. Še več. Za njo so neosveščeni kazali s prstom in jo obtoževali, kar seveda ni prav in je hkrati zelo boleče.

DOBRODELNI KONCERTI ZA POMOČ OGROŽENIM ŽIVALIM

Februarska ujma z žledolomom (2014) je tudi Milenin azil močno prizadela. Ožledena drevesa, ki so se zvrnila z brega na njeno hišo, so ji **odkrila streho**. **Podrta drevesa** so v azilu obležala vsepovsod in živalim **onemogočala prehod med boksi**. S tečajniki moje šole Veduna smo ji **vse od leta 1995 enkrat do dvakrat letno priskočili na pomoč**. In seveda tudi tokrat ob žledolomu. Čistili smo azil ter popravljali ograje, ki so jih drevesa dobesedno zmečkala. Žagali in vlačili smo polomljene veje ter mulčili iz vejic prostirko za razmočena tla ... Vse leto pa zbiramo **prostovoljne prispevke za hrano Mileninim živalim in za njihovo nujno veterinarsko oskrbo**. No, Milene so se s svojimi uslugami (tudi še leta po odvzemu) **usmilili tudi nekateri veterinarji** in pomagali njenim živalim tudi brezplačno ali le za najnujnejše plačilo (a ne želijo, da povem njihova imena). Po odvzemu so se mnogi veterinarji s privatno prakso **zbal za svoje licence**, če bi kakorkoli pomagali Mileni. Bili so **ustrahovani**, so povedali.

Oči živali, ki vedno prav dobro čutijo, kaj se dogaja in kdo jim pomaga, nas vedno zvedavo **opazujejo**. **Njihovi pogledi so več kot povedni in nadvse hvaležni!** Politika in človeške igrice so jim tuje (tudi nam!). **Zanima jih edino življenje**. Zato jim bomo **tudi v prihodnje priskočili na pomoč, če bo treba**. Ker se nam **zdi tako prav**; ker je vredno in predvsem – humano.

Skupaj z **ansamblom Vedun** sem v minulih letih večkrat pripravila **dobrodelne koncerte** za Milenine živali (zadnjega **marca 2014** v Cekinovem gradu v Ljubljani, mesec dni po žledolomiji). Z zbranimi sredstvi smo poskusili Mileni priskočiti na pomoč pri popravljanju poškodovane strehe. Pa še za kaj drugega bi moralo ostati. Morda **za nujno veterinarsko pomoč** rešenim, a bolnim živalim, ki so našle svoj novi dom v Mileninem skrbništvu. **Naj vendar človek ne bo živalim nikdar v sramoto!** A žal prepogosto je.

Številni **dobrodelni koncerti**, tako za Milenino zavetišče ali za druge nepreskrbljene živali, so **spreminjali tudi zavest oziroma odnos ljudi do živali**. Pravzaprav so **zdravili vse** prevečkrat **brežčuten odnos** ljudi do živalskih sopotnikov. Občasno so se pridružili ansamblu Vedun tudi nekateri **slovenski umetniki** (kot na primer junija 2014 na koncertu za **živali v poplavljeni Bosni**). Popravljanje slabega odnosa, še zlasti do psov, se je nato **razširjalo tudi izven koncertnih dvoran**.

Zrno do zrna, pa bo nekega dne pogača: **odnos do živali se bo izboljšal!** Toda, če želimo, da se bo odnos do živali izboljšal, je treba **najprej spremeniti človekovo zavest.**

Iz pisem poslušalcev (po dobrodelnem koncertu za živali v Bosni, 9. junija 2014): »... **energija**, ki sem jo začel čutiti, ... je bila **posebna. Povezovalna, enovita, urejajoča, božajoča, ampak zelo močna** ... In ko je Mirit povedala svojo zgodbo o **sovici Zofi** (kozači), ki jo je rešila in kaj jo je ta naučila – **miline v moči ali moči v milini** ... je bilo to ravno to. Moč v milini ... Res zanimivo pa je bilo opažanje že pred, še posebej pa po koncertu. **Percepcija je bila drugačna, nekako širša, jasnejša, senzibilnejša**, hkrati pa tudi bolj **umirjena**. Še posebej sem zaznal vsako disharmonijo v besedah ali reakcijah ljudi ...« (Eugen)

Moč v milini ... Da, vem, draga moja sovica Zofi, kar si me učila, ko sem ti zdravila zlomljena krila!« Svoje sočutje do ubogih in zavrženih živali, ki se jim v **kriznih časih** in situacijah običajno **godi še mnogo slabše kot ljudem** (tako je povsod po planetu) ter prav tako kot ljudje **umirajo** od lakote za povrhu in žeje, pa od mraza ali vročine ter od številnih strupov (tudi zaradi raznih cepiv in sredstev proti zajedavcem), **delim z Mileninim srcem, ki je prenehalo biti** pred iztekom leta 2016. Delim tudi s srcem njene hčere, ki nadaljuje požrtvovalno mamino delo.

